

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 6 an 10 cor.
pe 12 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiu-
nile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

Anul VIII.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 11.

Dreptul de alegere.

Pe suprafața pământului nicăieri nu mai este vre-o țeară în care să se găsească — privitor la dreptul de alegere — lucruri mai ciudate ca în Țara Ungurească. Sunt nu mai puține de cât zece chei după cari se dă dreptul ca cetățenii să-și aleagă deputați în sfatul țării. Unii au acest drept pentru-că se trag din neam ales: *nemeși*! Alții pentru-că au avere, ori că știu carte, și așa mai departe: până la zece feluri. Și toate aceste feluri așa ticluite, că bietul Român s'ajungă cât mai cu greu la creangă verde. În Ardeal de pildă, unde Românii fac de două ori cât fac celelalte nații împreună, dreptul de vot este legat de atâta avere, cât n'are de unde să aibă sormanul Român.

Pentru-că p'acolo averile (mai ales p'adurile!) sunt cămarășesti și stăpânirea în loc să le împartă, pe preț fie cât de de ridicat — Românilor, le arendează te miri căror pripășiți, ca aceștia la rîndul lor să stoarcă apoi și mедуva din oase a bietului muncitor — român. În aceeași vreme Ungurii, Secuții și Sașii chiar mai s'eraci de cât Românii fiind, au drept de vot fiindcă-s din neam — *nemeșesc* ori fiind-că și până la 1848 s'au bucurat de drepturi, pe când Românii erau iobagi.

Dacă totuși așa i-a lăsat Dumnezeu de deși lângă olaltă pe Români, ear pe străini atât de rari, în cât aceștia se perd printre Români, și astfel ori câte voturi sunt într'un cerc, acelea *românești* sunt, apoi s'au gândit puternicii zilei să facă o așa împărțeață a cercurilor electorale, în cât batjocură mai mare de când lumea nu s'a văzut. De pildă să vorbim numai de lucruri mai apropiate — sate de lângă Brad și de lângă Deva treabă să meargă la *Dobra* să voteze, să treacă alegătorii români munți și ape; sate *ungurești* de dincolo de Măcău sunt împărțite să voteze la Nădlac, ca astfel Românii și Slovaci să nu fie ei stăpâni pe cerc... Și până ce vre-o sută și câți-va de Unguri aleg în Abrud un deputat, tot numai un deputat aleg și cei peste 7000 alegători din cercul Caransebeșului.

Până în seară am tot ști să înșirăm astfel de pilde.

Ear unde prin lege n'am putut fi împedecați, s'a îngrijit stăpânirea să trimită între noi slujbași străini de sângele și legea noastră, cari neavînd pentru țeranul român nici o dragoste, nu l-au luminat asupra drepturilor sale cetățenești și naționale, ci dimpotrivă, l-au încurcat, au căutat să-l înfrice și șters-au notarii aceștia cu grămada de pe listă *pe Români cari după lege au drep-*

turi, dar nu știau unde și cum să caute aceste drepturi.

Cele două alegeri — dela *Dobra* și *Nădlac* — la cari au luat și Românii parte, au scos la suprafață, în privința asta, învături foarte de preț... Numai să ne știm folosi de ele.

Înșiși Ungurii — adică bărbatul lor mai de frunte — au recunoscut că așa nu mai poate merge. Și de mult își tot frământă capu: cum să se îndrepteze lucrurile? Cel puțin de ochii lumii.

Tisza, sfetnicul mare d'acum al M. Sale, se zice că a găsit peatra înțelepciunii. Așa, că îndată după-ce a sîrșit cu afacerile mai grabnice, cu *asențări* și *strângerea dărilor*, își va închina mintea și inima pentru a face o *nouă lege de alegere*, precum, bine înțeles, va schimba și felul d'acum al *cercurilor de alegere*.

Cum? eată ce nu știe însă nimeni. Poate nici el însuși, căci numai acum se strîng, din țeara întreagă, cunoștințele de lipsă. El a dat, adică poruncă să fie scrși toți bărbații în vîrstă dela 20 ani în sus, să se vadă că în anul din urmă cum au sporit cei căror poate li-s'ar cuveni drepturi de alegere. Se va afla astfel: sporitu-s'au cei cari au averi mari ori cei mai s'eraci, cei cari au învățat carte mai multă ori cei rămași mai cu puțină învățătură?

După-ce se vor fi allat toate acestea, atunci stăpânirea își va face planul cum să fie noua lege.

E de mare însemnătate pentru noi, Românii, ca și până atunci, *toți câți acum plătesc dare* și prin ceea-ce dau Împăratului pot avea drept de alegere, *să se ducă la casa satului și să întrebe de notar dacă i-a scris în lista alegătorilor? Dacă nu, să ceară să-l înscrie și de-cumva notarul ar umbla cu blăstămăți, s'ar codi ori d'a-dreptul nu ar voi să-l înscrie, să facă arătare la vicșpan*. Preotul ori învățătorul din sat le va scrie arătarea. Ori să se ducă la advocații români, cari să se simtă datori a face *fără plată* acest lucru, căci inspre binele întregului neam îl fac.

De altfel datoria asta mai presus de toate frunțășilor români le incumbă. Ei să grijască de popor, ei să l lumineze, ei să-l povățuiască! Ei să apere drepturile poporului.

Nu mai așa stăpânirea va vedea și va simți că are a face cu un *popor care-și cunoaște drepturile*, și astfel *va ține și ea seamă de ac ste drepturi* ear nu ne va socoti o turmă răsleață.

Să stăruim asupra acestor drepturi îndeeșbi acum, când stăpânirea este pe cale a largi drepturile, căci așa se vorbește. Le va largi și pentru voi numai dacă vom cere aceasta cu toată puterea.

Camera franceză contra lui Combes. Camera franceză a continuat la 15 c. discuția proiectului, conform căruia instrucțiunea congregațională (a călugărilor) va trebui să înceteze în timp de 5 ani. Cailoux propune pentru reforma aceasta un termen de 10 ani, motivîndu-și propunerea cu marea reacțiune financiară, care va produce această lege în finanțele statului și darile comunale. Codet e de părerea, ca să se stabilească termenul de 10 ani pentru comune, a căror buget s'ar mări din cale afară. Ministrul președinte Combes nu primește propunerea lui Cailoux, ci se alătură la modificarea lui Codet. Camera a primit cu 282 contra 271 voturi propunerea lui Cailoux, ceea-ce a pricinuit mare senzație și e o dovadă că actualul guvern francez stă rău. Ar merita să cadă cât de iute.

Unețiri de ale rătăciților.

Între curențele bolnave cari în timpurile noastre bătuesc în societatea omenească, este și curențul aberațiilor (rătăciților) religioase. Secte ori mai bine zis insecte poreclite „pocăiți” și „năzăricuși”, cearcă a viri veninul lor în organismul celor sănătoși și a băga vrajbă și zizanie acolo unde domnește pace. Oamenii cu judecată timpită, și creeri scrințiți, se fac tălcuitori ai sîntei Scripturi scoțînd pe sama lor espicări mincinoase. Indivizi certați cu legea, se cocoțază de predicatori ai moralei; drojdia socială a trântorilor, guresilor, invidioșilor și vanitoșilor se înalță pe sine de conducători ai acelor, la cari le pot orbi mintea.

Ei vorbesc din buze, despre dreptate și adevăr, dar cercetînd alii că faptele îi poartă pe la ușile judecătorilor, vorbesc despre pace, dar' eunoscîndu-i bine vezi, că sunt plini de răsunare, cercîndu-ți cu luminarea pricină ca să te pună la proces; predică smerenie, dar' sunt îndrășneți până la ticăloșie și caută a sădi vrajbă și cearta acolo unde e pace și înțelegere.

Știu întemplări și casuri cu grămada cari îi arată în adevărata lor lumină pe acești rătăciți, cari vînzînd că lumea îi privește cu nepăsare și cu milă, se sfoțează a dovedi, că ei sunt o mare — nimică goală.

În următoarele voi expune un cas de bravură(!) ce acești apostoli ai rătăcirilor au făcut în zilele din urmă.

În apropierea Hălmagiului este o comună cu numele Tisa, locuită de un popor blînd, bun și harnic. Comuna e recunoscută ca una dintre cele mai religioase și în stare bună din protopopiat.

S'au pripășit însă aici, Dumnezeu știe de pe unde, un om cu numele Alexandu Banciu (Sandu) fost servitor pe lume, amestit și el de mislicul insectelor „pocăite” și s'a „întolcit” în concubinagiu cu femeia Maria Trifan. A trudit apoi că pe femeia Maria și pe mama ei — cu cari locuia în comun — să le „convertească”, dar aceste ca femei credincioase nici n'au voit să audă de așa ceva.

S'a întemplat în zilele trecute, că femeia Maria Trifan a murit, iar mama ei s'a pregătit să o îngroape, avisînd pe preotul lor Petru Sirca care locuiește în Măgulicea. Ei, dar „Sandu” se face el stăpîn peste voința mamei celei răposat

și vrea să arate satului puterea și „darul“ ce el și „frații“ sălășluiesc în glavele lor și în pelița feței lor. El deci se volnicește a nu lăsa că răposata să fie îngropată în legea ei, ci trimite curențuri în cele patru părți ale lumii după a sîi „frați“ în rătăcire.

Antistia comunală și bisericească în conformitate cu dispozițiunile primite și dela administrațiunea civilă, în ziua de 6 Martie n. c. se prezentă la înmormântare, unde nu numai întreagă comuna Tisa, dar și din comunele Hălmașiu, Ioanești, Termure și Leasa se adunase mulțime de popor.

Cu o zi înainte o ceată de 18 „frați“ insecte, se prezentaseră în comună, avizând pe primarul că ei au venit la „petrecanie“. Acesta le răspunde că sunt primiți ca oaspeți, altcum n'au acolo nimic, cu atât mai virtos că însăși pretura a luat dispoziții în cauză.

Când însă convoiul slugitorilor bisericești ajunse la casa mortuală, „frații“ insectari începuseră corcofelnița lor, iar pe Sandu îl instigase a nu permite intrarea slugitorilor bisericești cu preotul. Poporul începe a murmura și a pretinde dela preot, să-l lase pe musafiri pe mâna lor. Preotul îi liniștește și-l roagă să fie pe pace, căci fiind pretura aproape, va veni asistență să facă ea regulă dacă e de lipsă. Sandu însă nu vrea să știe de asistență ci dă poruncă să înproape „frații“. Aceștia se apucă de lucru în mod sgomotos și provocător. Poporul bruschet în dreptul și simțământul său, n'a mai voit atunci să asculte de nimeni ci a năvălit la garduri.

N'au trecut cinci minute și terenul fu curățat, cum numai de-a dragul să-l privești. Insectele din două picioare ce aveau mai înainte își făcuse fie-care câte patru, că bag seama să-și poată face mai cu spor tălpășița. Intre „frați“ au fost și niște „surori“, a căror concieri și carpe flendurite prin crengile și spinii de pe coastă sunt bună mărturie, că nici dumnealor n'au fost omenite cu plăcinte.

Sandu a prins de unde va un cuțit să atace mulțimea, dar a trebuit să sboare cu cuțit cu tot pe unde i-a fost calea mai la îndemână.

Asta va se zică e roada smereniei și a păcii propovăduită de apostolii mincinoși? Cu forța și teroarea vreau să se impună? În mod ticălos bruscând sentimentul public, desconsiderând dispozițiile autorităților, tulburând liniștea publică a oamenilor pacinici, ei umblă pescuind — vînt și furtună.

În Tisa și au dat de oameni! Știu că nule va mai veni când-va pofta să-și mai pună laba pe acolo.

Printre poporul slăbănog se viră aceste insecte și bat halaripa lor, dar nu și printre poporul harnic.

Poporul din Tisa, care nu suferă să-i batjocorească nime legea și credința lui strămoșască, e popor harnic și merită lauda noastră.

T. M.

Organizarea satelor în România.

Citim în „Secolul“:

După trei zile de discuțiune, Senatul a luat aseară (Luni) în considerație proiectul de lege pentru organizarea comunelor rurale, după discursurile dlui ministru de interne și al dlui președinte al consiliului.

Ambele cuvântări, documentate cu fapte, au fost foarte aplaudate și, în nenumărate rînduri, adevărurile crude, dar adevărate, ale dlor Sturdza și Vasile Lascar asupra situațiunei satelor noastre și asupra atitudinii partidelor noastre, cari au discutat numai principiul, subliniate de aproape unanimitatea Senatului.

Votul Senatului mai are și o altă semnificație: El este o desmințire categorică a tuturor svonorilor ce se răspândeau — din nenorocire — nu numai de adversari, ci și de amici ai nostri, că proiectul nu va fi adoptat, și că deosebiri fundamentate despart majoritatea Senatului nu numai de principiile, dar și de soluțiunile propuse de dl ministru de interne în chestia organizării comunelor rurale.

Ne oprim astăzi asupra discursului dlui ministru de interne.

El a fost un adevărat și întemeiat rechisitoriu contra stării actuale de lucruri din comunele noastre rurale.

N'au fost vorbe goale, cu cari până acum ne-am hrănit în viața noastră publică, ci fapte de o dureroasă realitate, prin care dl ministru de interne a răspuns la toate criticile ce s'au adus proiectului său.

În fața acestei situațiuni, nu mai este timp de stat la vorbă asupra chestiei de principii constituționale, a spus dl ministru de interne. Trebuie să se organizeze țara, profilind că ne bucurăm de o eră de pace, să deșteptăm toate energiile personale, căci vremea jertfelor n'a trecut încă.

Și aceasta este o operă grea, căci este vorba, de marea majoritate a țării, care zace și azi în cea mai cumplită mizerie morală.

A venit apoi dl Președinte al Consiliului și a confirmat, cu lungă-i experiență de treburile publice, expunerea d-lui ministru de interne.

Este o datorie pentru noi, partid liberal, a zis veneratul bărbat de stat, ca să votăm proiectul.

Dacă nu vom face-o, trebuie să ne ducem, căci ce rost mai pot avea angajamentele unui partid, când ele nu se pot realiza.

Războiul ruso-japonez.

Știri noi de pe câmpul de luptă n'au venit. Totul e liniștit, ceea-ce este semnul unei furtuni groasnice, care va avea de curînd să se deslănțuiască cu o rară și înverșunată furie.

A sosit însă o veste îngrijitoare, anume că China voeste să ia parte la război ca aliata Japoniei. Se zice că între aceste două puteri există alianță secretă, în înțelesul cărei China ar fi obligată a pune pe câmpul de război 80.000 soldați europenești înarmați, cari ar avea să dea de lucru armatei rusești în Manciuria. Dacă vestea asta este adevărată, atunci se va naște mare încurcălă, de oare-ce atunci și Franția va pași în acțiune, ca aliata Rusiei, după Franția ar urma naturalmente și acțiunea Angliei ca aliata Japoniei, și eventual a Americii, care are mari simpatii pentru Japonia.

Dăm aci următoarele telegrame:

Petersburg, 16 Martie. Contrar desmințirilor semi-oficioase japoneze aici sunt în posesiune dovezi importante, din cari reese, că între China și Japonia există de fapt alianță secretă. Se atribue influenței Japoniei, că China trimite 80.00 soldați europenești înarmați la hotarele Manciuriei. Instructorii armatei acesteia au fost ofițeri japonezi. Deși atitudinea Chinei de-o-camdată este foarte rezervată, totuși Rusia este silită să lase o parte a trupelor sale aici la hotarul Manciuriei, pentru a respinge eventualul atac al trupelor chineze. Asta corespunde pe deplin planului Japoniei, de a divisa puterea armatei rusești.

Din China mai vine și știrea că boxerii pregătesc o rescoală care va fi mai înfloritoare, ca cea dela 1900. Curtea a și luat deja toate măsurile, de a se refugia în lăuntrul țării ca astfel să se scape de răspunderea faptelor boxerilor.

Mare senzație a făcut la Petersburg și vestea, că ambasadorul japonez la Viena a convenit foarte des cu marele ambasador al Turciei.

Poesii populare.

Culese de Mihail Eminescu.

Orb am fost eu la vedere
Când am fost să-mi iau muere.
Mă bucuram la avere
Ș-am luat făr' de plăcere.
Lui strigoia din lume
Să-mi aducă banî cu sume,
Să mă fac bogat, cu nume
Socru stă să mă sugrume.
N'am prinț, n'am cină, n'am pace
Ziua noaptea nu-mi dă pace
Că se laudă în tot ceasul
Că mi-adus galbeni cu tasul,
Tot cu el îmi scoate nasul.
I-ar plăcea să mă munciască
Ș-ar voi să porunciască,
Altele să o slujască
Și ea 'n pat să hodiniască.

Frunză verde de colie
Toată ziua sap în vie
Și sara vin la urgie.
Ea îmi pune 'n blid să cin
La inima mea-i venin.
Pusei brinca la obraz,
Cinaî cu destul necaz.
Ș'apoi 'mi luai suba,
Cu gând să mă duc la alta,
Și mersel pîn la pîrlaz.
Gândii cu destul necaz
Haida! ce-o vrea Precesta,

Batir să-mi pierd viața.
Și mă dusei pe cărare,
Mă 'ntilni cu mîndra în cale,
Ducîndu-se la fîntînă
Cu două căntuțe'n mînă.
Și zău, ea așa zicea:
— Du-te bade, du-te dragă
Și te bagă din grădină
Și te dă după turpină
Și mai zăbovi tu o leacă,
Pîn al meu bărbat că pleacă.
El pe cal că se suia
Și cu el la cîmp merea,
Și ea 'n casă mă chema.

Mult mă mostră
Cel-ce custă,
Că-i făcui calea prin pustă,
Io calea n'o am făcut
Dar pe nana'm petrecut
Pînă ce-o am petrecut
Cinci părechî de cisme-am rupt,
Și pînă voiui mai petrece
Oî mai rupe cinci-spre-zece.

Asta-i fata lăudată
Cu casa nemăturată,
Gozul de l'ar mătura
Cu lopeți l'ar arunca...

Când de măturat s'apucă,
Gozul după cas'aruncă
Iară mătura în pat
Și gîndești c'a măturat.

Dragu-mi-i bade de tine
Mi-i urit de cin' te ține,
Dragu-mi de mersul tău,
Dragu-mi de casa ta
Mi-i urit de maica ta.
— Spune-i bade muma-ta
Să nu-mi mai aibă grija
Și să-și poarte grija ei,
Că-i e ruptă iia 'n poale
Și-i e mintea sburătoare,
De sboară pe arături
Ș'adună fermecături,
Să farnece trupul meu
Dar nu-i vrednic neamul tău,
Trupul meu e trup subțire,
Ea scoate voinici din fire
Și te-oî scoate și pe tine.

— Chivuța neichii, Chivuța
Hai la neica 'n chiliuță
Că ți-am cumpărat cercel.
— Ce 'mî-e mie de cercel
Dacă nu vii să mă iei.
El îndată și s'aria
Și în brațe ș'o lua
Și'n chilie ș'o băga.
Puse cărja pe chilie
Ca să fie mărturie.
Ș'o pus papuc pe cuptor
Să le steie într'ajutor.
Amîndoi și-o povestii,
Zi de vară
Pînă-n seară
Ea din graiu așa grăia:
— Cum să zic eu la maica?

Londra, 16 Martie. Generalul Kuropatkin a adresat o telegramă comandantului de garnizoană din Port-Arthur generalul Stössel, îndrumându-l să apere fortul cu orice preț până la ultima picătură de sânge, de vreme ce dînsul va griji ca armata de 300.000 oameni să fie arangiată în linie de bătaie așa, ca și Port Arthurul să fie atras în cercul de apărare.

Știri sosite din străinătate prin poșta.

— „Daily Mail“ află din Cifu că de 10 zile debarcă Japonezii la Higiu. Portul e apărat de stînci foarte nalte, dar anevoc de intrat în el. O escadră păzește vasele de transport. Un distractor de torpilor s'a avariat ușor, ear un vas de transport s'a spart de tot. Locul e la 100 de kilom. spre Nord de Chemulpo. Japonezii au mai debarcat și în Liaotung, nu de parte de Dalny.

— Faptul că Rușii au lăsat să stea în Port-Arthur atîta oameni nefolositori expuși a fi omorîți de obusurile japoneze, cum se vede de pe lista lungă de pierderi suferite la bombardarea din urmă, e o greșală gravă zice „N. Fr. Pr.“ Au fost omorîte femei. E vorba de cele trei femei etc. ucise în casa avocatului Zidovski: soția colonelului Frank, fiicea acesteia i-s'a luat capul, de asemenea a fost ucis și avocatul.

— Drumul pe lângă Baikal va fi gata în August. — Guverul chilian declară că n'a vindut Japoniei vase de război.

— Ruși și Rusoaice, în număr de 428, cei mai mulți Evrei, protestează contra vorbelor insultătoare întrebuite contra lor de cancelarul Bülow și de Richhoffen. Nu înțeleg că dacă sunt oaspeți, apoi ar ar fi dator a primi ori-ce insultă, tăcînd.

— În Statele-Unite, zice „Berliner Tagblatt“ opinia publică începe a se întoarce în partea Rușilor.

— „Die Zeit“ crede că pe basa ultimei știri din isvor chinez, după care Rușii ar fi debarcat la Tatungkan și ocupat Kintienșan și Antung, veștile celelalte par a căpăta confirmare. — După o știre munișile în Port-Arthur ar fi pe sfîrșite, — că între ofițeri e ceartă, demoralizarea la culme: semne că se apropie capitularea.

— Inancikai, vice-regele din Cili, e pentru un răspuns energic Rusiei, care protestează

contra armatei chineze concentrate la Yalu. — Vestea că bombardarea din urmă a ucis 38 de inși și rănit o sută și c'a făcut și alte stricăciuni au adus o femeie și ofițeri ruși, sosite la Inkau. Vestea că nu mai sunt muniții pentru tunurile cele mari o da „Daily Mail“.

— Vioiciunea ce dovedește flota rusească zilele acestea se datorește lui Makaroff. Numai ce-a cutezat escadră a eși la luptă și în schimbul pierderii unui distractor de torpiloare și a unui torpilor, a putut avaria în crucișătorul japonez „Takazago“. În adevăr, e vechiu (1897), ear distractorul rus e din 1902. Dar Japonezii nu-și pot repara pierderile, pe când Rușii mai au flote.

Se pare că „Retvizan“ tot astupă în parte ieșirea. „Pester Lloyd“ nu crede că Japonezii au putut debarca la Tatungkau.

— O depeșă din Kobe arată că Rușii au ars Viju și s'au retras peste Ialu. — La Piengiang se află maiorul japonez Kigoși, care așteaptă atacul Rușilor în dosul fortificațiilor. Dacă ar cerca a trece fără a-l ataca, îi vor ataca din coastă Japonezii dela Gensan.

— „Revolutionnaia Rossia“, zice că „L'Européen“ arată că la 23 Ianuarie st. v., au rupt Japonezii relațiile diplomatice, avizînd „că vor lua măsuri independente de natură a-i asigura drepturile și interesele“, Alexief avuse incapacitatea de a-și împărți flota astfel: 4 vase de război la Vladivostok, 19 la Port-Arthur, 2 la Cemulpo, 1 la Shanghai, 1 la Niu-Ciang, afară de torpiloare. Zilele de 24 și 25 trec în nepăsarea cea mai mare. Statul major uită pe Variag și pe Coreetz la Cemulpo și pe Mangiur la Shanghai! La 26 se întîmplă vîntoarea tragică asupra lui Coreetz. Se știe ori nu la Port-Arthur? În ori-ce caz stau în nepăsare criminală: uită a stinge farul și deci luminează Japonezilor drumul atacului; ear vasele de război nu luminează marea. Deci nu se ia nici o măsură de siguranță pentru flotă. Torpiloarele japoneze se apropie unul câte unul, trec pe lângă flotă, ajung îndărătul ei, aleg pe cele mai mari, Pallada, Cezarevici și Retvizan și le avariază rău. La 27 pier Variag, Coreetz și vasul de transport Zungari, la Cemulpo. Japonezii debarcă la Cemulpo și ocupă Seul. Ear flota lor atacă Port-Arthurul, avariind navile Poltava, Diana, Askold și Novik. La 29 Ian. Enisei sare dînd peste o mină a sa. La 30, Boiarin pier la Dalny. La 31 Ian. spre 1 Febr. Japonezii torpilează la Port-Arthur pe Baian. Deci în 4 zile, 12 vase rusești scoase din luptă și 212 inși de asemenea.

— Admiratul Tago descrie astfel lupta de Joia trecută la Port-Arthur. Două flotile de torpile ale Japonezilor s'au apropiat de port. Forturile trimeteau ghiulelele, dar vasele de război rusești nu dădeau semne de vicață. O flotilă a așezat mine. Alta a găsit la Sud de Liaotiesai 6 torpiloare rusești. A început o luptă aprinsă de 1/2 ceas. Vasele Japoneze „Azakio“, „Cazuga“ și „Akazuki“ au avariat vasele rusești: unul i-au stricat caldarea, pe altul l'au aprins. Dușmanul fugi. Am avut 8 răniți și 7 morți. Pe „Azahio“ a cîrpat un tub de abur, ucizînd patru focari.

Nici un vas de ale noastre n'a fost scoase din luptă, cealaltă flotilă a văzut, când se depărta dela intrarea portului, două torpiloare rusești, care veneau de pe mare. Le-am atacat. Lupta a durat 1 ceas. Un torpilor a scăpat rău avariat. Vîntorul de torpiloare japonez „Saganami“ a prins pe vîntorul de torpiloare rusec „Stereuguci“, care primea apă. A luat echipagiul de pe el, ear „Stereuguci“ s'a înecat. Pe „Saganami“ 2 morți. Pe „Akazuki“ un sub-lotinent și 3 oameni răniți.

— Generalul Zilinski depeșează la Petersburg că 18.000 de japonezi au debarcat la Cinnampo și au plecat la Piengiang. În Manciuria nu se află oști japoneze.

Telegrame.

— Știri de azi. —

Răscoală în Zărând. Românii din comuna Zărând (c. Arad) sunt în mare fierbere. Incepîndu-se încă acolo înscrierea rînduită de mîntîșu a tuturor bărbaților cari au trecut de 20 ani, pentru a se ști cui este a se da drept de vot, țeranii au crezut că e vorba de a-i scrie — la dare!

Ei s'au adunat deci la casa satului și nu s'au liniștit nici după ce au sosit geandarmii, așa că sosind acolo fibrul Csukay, aces'a a amenințat că va aduce — miliție.

Sfătuim pe frații noștri să fie pe pace și să nu se sperie de înscrierea care e cu scop de a li se da drepturi!

Londra, 18 Martie. Spărgătorul de torpiloare „Skon“, unul dintre vasele puternice de război rusești, a trecut ieri din întîmplare în Port-Arthur peste mine submarine cari au explodat și l'au nimicit întreg. Dintre soldații de pe „Skon“ n'au scăpat cu viața decât 4.

El din grai iarăși grăia
— Chivuța neichii, Chivuța,
Așa maică-ta să-i zici:
Știi taurul satului
Cela mare și bălțat
El în coarne m'o luat,
Și în baltă m'o aruncat
Și rochița mi-am udat
Și eu măicuță'am stat
De rochița mi-am uscat
Zi de vară
Pân' în sară.

De aș trăi cât aș trăi
Diacon n'aș mai iubi,
Când îi vremea de iubit
Șade acasă la citit,
Când mi-i dor de sărutat
Șade acasă la scriat.

ALTE POESII

Câte păsări șurătoare
Toate cu apus de soare,
Merg de cină și s'alină
Și fac puțină odihnă.

Numai eu n'am ce cina
Nici unde mă alina,
Căci mi cuibul lângă drum
Sus p'o creanga de gorun.

Ioan Vereș,
ped. c. IV.

Cântece și strigături.

Culese de: Dionisie Barbu.

Trecul valea dela noi
La mândra cu șeșe boi...
Zace vara prin trifoi
Și tot nu vine la noi,
La noi este de-a lucra
Și ea nu-l cu mamă-sa.

Cântă cucu prin moșie
Merge un voinic la robie
La robie 'n Seghedin...
Sus la masa de uiață (sticlă)
Unde șade Lucaci, dragă...

Badia din ulița lungă
Nouă boale să te-ajungă
Nouă boli, nouă lungori
Și o mână de friguri
Și-o păreche de junghieri
Când ți-o fi, bade-o, spre bine
Stee doftor lângă tine,
Septe să te lecuiască
Septe să te sviduiască.
Septe sute ai la pungă
Pe leacuri să nu s'ajungă
Patru boi ca fluturi
Să ți-i mănțe doftorii
Ș'atuncia bade-o, să-ți treacă,
Când a fi Dunărea seacă
Să-ți dau apă din isvor
Să-ți treacă, bade-o de dor...

Trece badea pîngă noi
Cu caru cu patru boi,
Cu caru cu iarbă verde
Cu urita în șiredă
Pu! bade-o, urita jos
Că cu ea nu-ți stă frumos,
Si mă su! bade pe mine
Că cu mine-ți stă mai bine.

Mândra mea, cu casa 'n colț
Nu da gura la nărozii,
Dă mi-o mie, la cătană
Că-ți faci astfel o pomană.

Bună seara, mândruliță,
Ce stai tristă în porțiță?
Ce stai tristă, supărată,
Ne albită, nespălată?
Lasă-mă, nu-mă 'ntreba
Că-i neagră inima mea,
Că măicuța m'o sfădit
Că vecinu m'o pârât,
M'o pârît de multe ori
Că mă iubesc eu ficiori.
Frunză verde de pe coastă
Cum nu-l mintea fetei proastă,
Că vine unul și o cere
Și că mîne o vezi muere.

Vranii, în Februarie 1904.

Iosif Ieremia.

Stări grele în Austria.

În Reichsrath guralivii de Germani sâlbatici, oamenii prusacilor, mănâncă trântea eiar Wolff cel cu zahărul, voind să se palmuească cu Cehii, aceștia l-au trântit sub bănci și l-au lovit cu piciorul. Dar aceasta e numai cestiune personală. E lucru mai de însemnătate, că Cehii obstruează. Pe Nemți îi chinuiesc prin 18 votări nominale, într-o ședință, dela 11 înainte de amiază și până la 7 seara casa deputaților austriacă nici nu a putut să treacă la ordinea zilei. În anul trecut cel puțin au votat recruții fără nici o piedică. Au fost cu luare aminte față de Curte. Dar în anul acesta tocmai legea de recruți n-o dau lui Koerber, și cer, ca prim-ministrul să-și dea demisia. Nimic nu-i votează, căci nu le-a dat universitatea boemă în Brünn și limba oficioasă cehă în Boemia. Așa-dar cestiune de naționalitate și limbă conturbă și în Austria pacea și atacul se face în contra celei mai simțitoare părți, la armată. Li ajută pe Cehi și Slavii de Sud cu Italianii. Aceste trei partide țin împreună și obstruează. Polonii nu țin cu ei, dar nici cu Nemții; au luat o atitudine independentă și se uită în pasivitate la lupta dintre Nemți și Slavi. Dar cei mai puternici aliați ai Cehilor sunt „allduitsch“-ii, dușmanii lor, fiindcă produc zi de zi scandal și cauzează prin politica lor perfidă mari greutăți guvernului german Koerber.

Ce se întâmplă în Reichsrath, află răsunet pe stradă. Tocmai așa se bat studenții universitari nemți și slavi în Grabenul dela Praga și Ringul din Viena. Prelegerile au încetat, dar demonstrațiile urmează. Poporul agitat în amândouă capitalele ia parte mare la demonstrații și puterea armată trebuie să restabilească ordinea. Totul la oaltă nu prea sunt lucruri mari aceste demonstrații, nu sunt expresiunile neobișnuite ale urei de rasă, dar ca fenomenele stărei bolnăvicioase ale Austriei, merită atenție.

Cât costă războiul?

După-cum vremurile trec, războaiele sunt împreunate cu cheltueli tot mai mari. Îndeosebi cele pe mare, unde o singură bombă poate pricinui moartea a sută de oameni și scufundarea vaporului care costă zeci de milioane.

Se știe, de pildă, că Japonezii cu prilejul întâiului asalt (dela 9 Februarie) dat asupra Port-Arthurului, pe mare, au scufundat vapoare ruse în preț de 75 milioane coroane. Ear d'atunci până azi li-a făcut pagube cel puțin de două-ori atâta, nemaivorbind de cheltuelile uriașe, milioane pe săptămână, ce au Rușii cu aducerea trupelor în Mandjuria, cale, cu trenul, d'o lună...

Se înțelege că au cheltuieli mari și Japonezii. Ca să ne putem face o slăbă icoană despre asta, e destul să știm, spre pildă următoarele: un tun de 66.000 kilograme (fabricație franceză) l-a costat pe Japonezi 400.000 coroane; cuirasa însă, care apără tunul împotriva gloanțelor dușmane, precum și alte lucruri trebuincioase mai costă 800.000 coroane. Va să zică un tun cu toate ale sale costă 1 milion 200.000 coroane. Un asemenea tun asvirle o ghiulea de 450 kilograme până la 18 kilometri depărtare, trebuindu-i 140 kilograme praf de pușcă și peste tot, costând o încărcătură 4.400 coroane.

Să ne închipuim acum că pe un vapor de război sunt și câte 20 asemenea tunuri și fie-care tun trage până la 200 ghiulele (mai mult nu birue, ci după atâta este scos din folosință) și putem vedea cât costă o bătălie pe mare în care iau parte zeci de asemenea vapoare.

Cât costă mai ales când 5-6 vapoare de astea se scufundă ori rămân așa de ciuruite în cât abea scapă cu fuga în câte un sin de mare unde trebuie luni de zile până să fie reparate.

De pe valea Murășului.

Tinerimea română (țărani) din fruntașă comună Birchiș a arangiat în seara de zăpostire, — sub conducerea învățătorului Bugarin, — o petrecere populară împreună cu reprezentațiune teatrală.

Două lucruri a urmărit Dl Bugarin prin arangierea acelei petreceri, ș'anume:

Prin piesa teatrală „O Sâmbătă norocoasă“, — carea deși lungă (4 acte) a fost destul de bine interpretată din partea diletanților țărani, — a combătut patima beției, care durere e cam înrădăcinată în poporul nostru; și al 2-lea ca din venitul curat să înființeze o bibliotecă tot pentru popor; va să zică a fost arangiată numai în interesul și favorul poporului.

A făcut aceasta Dl Bugarin în buna speranță, că punându-și de țință aceste două lucruri, va fi sprijinit de toată inteligența românească și cu deosebire de conducătorii naturali ai poporului românesc: de preoți și învățători.

Durere însă, că atât preoții, cât și învățătorii, au arătat cel mai mare neinteres; pentru-că deși Valea Murășului dispune de un număr frumos de preoți și învățători, totuși la petrecerea din chestiune n'au luat parte de cât numai 3 — și trei — preoți și din aceștia unul din comitatul Arad, ear dintre învățători 1 — și unul —. Ba, cea mai mult și mai regretabil, că nici chiar al II-lea preot, precum nici al II-lea învățător, deși ambii sunt români, ambii gr. or. și ambii — vezi — conducători ai poporului din Birchiș, va să zică ambii din comuna unde s'a ținut și în favorul a cărui popor s'a arangiat petrecerea — n'au participat!

Domnii preoți și învățători, nu încunajurați astfel de ocaziuni, săriți într'ajutor acolo, unde e lipsă de ajutorul D-Voastră! Și eu deosebire atunci, când unul din sinul D-Voastră voeste ca poporul încredințat conducerii lui să-l întărească în celea morale: pentru-că dacă noi nu ne vom ajuta, unii pe alții, dela cine să așteptăm ajutorul?!

De altminterlea petrecerea a reușit, atât moral, cât și materialmente, aceasta o poate mulțumi Dl Bugarin inteligenței străine de neamul nostru.

Flori.

POVESTEA LUI

ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÎNT.

Ascultați noroade, iubitoare de viteji și de fapte vitejești, iubitoare de țara voastră — scumpă moșie, ce vi s'a păstrat cu prețul vieții strămoșilor voștri, — ascultați, zic, o poveste, al cărei fir l'am tors din caerul veacurilor trecute. Ascultați, cu drag și cu luare aminte, povestea, căci nu de zmei-paralei și nici de câte în soare am să vă povestesc, ci de un „viteaz“ atât de minunat în gând și în fapte, în cât bătrâni din bătrâni ziceau, că:

„Seamăn pe lume nu are
De cât numai mândul soare.

Și viteazul acesta, prin minunăția faptelor, lui a sfîșit vremile în care a trăit; iar noi multe învățăminte vom putea trage din înțelepciunea acelor vremi și sufletul nostru de mult dor de vitejie, de multă dragoste pentru moșia noastră, se umple, la auzul acelor minunății și fapte, care aveau pe pământul nostru s'au petrecut.

Dar, despre ce vreme anume voi povesti eu și despre ce anume viteaz, că doar cartea trecutului nostru, de viteji și de viteji, îi plină și nu-i codru în țara noastră, nu-i apă, nu-i munte, care să nu fi fost martor al vitejiilor trecute; arătați-mi mie un petec de pământ, care să nu fi fost amestecat cu sânge de al vitejilor străbuni, arătați-mi apă care să nu se fi roșit de același sânge, ce lesne se vărsa când era vorba de apărarea moșiei, greu mi-a fi mie întru alegere, că la o adică ar trebui despre toate să vă

povestesc; dar ia ridicați ochii către cer, pe o noapte senină și priviți puzderia de stele, ce lăcesc ca niște ochi de aur pe albăstrimea sineliei a cerului.

Vedeți-le, sunt multe și nenumărate ca nisipul mării. Dar nu-s toate la fel: care mai măruntă, care mai răsărită și vederea noastră peste toate trece și se oprește la cele ce mai deslușit s'arată ochiului.

Ia așa și eu, îmi pun palma streășina ochilor și privesc în depărtarea vremurilor trecute și atunci, dintre toți acei mari viteji, văd domnind, preste largă țară a Moldovei, ce se întinde până peste Prut și Molna, un Domn, de a cărei înțelepciune, vitejie, dreptate și cuvioșie se minunează neamurile; văd un făt-frumos, asemenea sfîntului Gheorge, care pe un cal alb ca laptele, cu buzduganul în mână, culcă dușmanii la pământ, apărând moșia și drepturile ei: văd un viteaz fără seamăn pe lume, de a cărui voinicie, înțelepciune și pricepere în război se înfioră păgânii, de-al cărui paloș se îngrozesc dușmanii.

Dar cine-i acest voinic; coroana vitejilor, a cărui înțelepciune cu a lui Solomon o putem asemăna? Cine-i acest luptător de-a cărui vitejie s'a dus vestea în cele patru părți a lumii: cine-i acel stăpînitor de noroade a cărui cuvioșie cu a sfîntilor o putem asemăna?

Cine-i acest judecător care dreptate vrea să facă pretutindeni, cine-i acest iubitor de oameni, care viața lui nu și-o prețuiește ci lesne o pune pavăză întru apărarea patriei?

E Alexandru Machedon acesta, ori Cesar, ori Cirus, ori e Traian, de-a cărui fier dușmanii

nici în pământ, nici în apă, de s'ar fi ascuns, nu puteau scăpa?

Nu, acesta nu-i nici Cesar, nici Cirus nici Alexandru Machedon, care alte țărîmuri au stăpînit și nici Traian, care în aceste mindre locuri ne-a adus, ci este acel mare Voevod, care din adîncul trecutului strălucește ca un nesfîrșit potop de lumină, e Ștefan cel mare și sfînt, voevodul Moldovei, care acum 400 de ani s'a sfîșit, din viața pămîntească, după o lungă domnie plină de cele mai vitejești și minunate fapte, de care s'ar fi mîndrit craii cei mai înțelepți și mai viteji ai pămîntului.

Și zice că: din viteaz, viteaz răsare, și Ștefan cel mare era feciorul lui Bogdan al II, care foarte neliniștită domnie a avut, amar fu cercetat cu războaie, ba de Leși, ba de Tătari, ba de Turci, ba de alte neamuri.

Dar vezi că Dumnezeu așa a vrut pe semne de o parte să-i dea lui Bogdan-Vodă amărăciuni, iar pe de alta să-l bucure și pe dînsul și pe Doamna lui, căci le dădu un fecior, care-le de mic copil se arăta la înțelepciune și pricepere lumii prea minunat, așa că Domnul când îl vedea uita de toate grijile și necazurile domniei.

De-atunci atîta amar de vreme, și până azi, s'a păstrat din moși și strămoși, cuvînt despre acest fecior de domn frumos ca soarele, voinic ca păunașul codrilor, drept și înțelept ca un sfînt, care de mic făcea judecăți între oameni, iar oamenii alergau la dînsul ca la mare lucru. Și el nu se ținea de fel mândru de cei săraci, ba încă le asculta cu luare aminte păsările și de nevoile și durerile țării avea știință; iar jocurile lui nu erau ca ale altor copii de seama lui, ci dacă se în-

NOUȚĂȚI.

ARAD, 18 Martie 1904.

— **Asentările.** La desbaterea §-lui 2 a proiectului contingentului de recruți în ședința din 11 l. c., s'a primit amandamentul ministrului apărării țării, în virtutea căruia asentările se vor face în zilele dela 21 Martie până la 30 Aprilie n. a. c. înrolarea noilor recruți în 9 Mai n., ear timpul serviciului se va socoti dela 31 Decembrie 1903. Au această ocaziune ministrul Nyiri a exprimat speranța, că noii recruți nu vor servi 3 ani deplin, ci cu șase sau șapte luni mai puțin.

— **Întâlnirea împăratului Wilhelm cu regele Alfons.** Împăratul Wilhelm cu ocazia călătoriei sale pe mare se va întâlni în Vigo cu Alfons, regele Spaniei. Regele Spaniei va fi însoțit în călătoria sa spre Vigo de generalul Polavjeja, comandantul școlii militare, și de generalii Bascaras și Dharcouron și de patru adjutanți. Consiliul orașenesc face mari pregătiri pentru primire și va ilumina tot termul mării. Presa spaniolă scrie cu multă simpatie despre împăratul Germaniei. În camera spaniolă în ședința de Sâmbătă — cum se telegrafiază din Madrid — deputatul Vega a făcut interpelație în cauza călătoriei împăratului Germaniei. Împăratul va atinge acele trei puncte ale peninsulei pe cari străinătatea mai mult le-ar dori. Ministru president a răspuns, că nu poate indica camera ținta călătoriei vapoarelor streine. De alt-cum întâlnirea împăratului Germaniei cu regele Spaniei, n'are nici o importanță politică.

— **Un succes al României în Balcani.** Ziarul „L'Indépendance Belge“, vorbind de noul consulat român înființat la Iannina, că România își apără interesele în Turcia cu mai mult calm și prevedere, dar și cu mai multă siguranță, decât alte popoare din Balcani. România, continuă ziarul belgian, e de o cuminenție exemplară; ea se ferește de a exploata mișcările revoluționare cu Bulgaria; ea nu se lasă a fi răstăcită de sarcini financiare excesive ca Grecia ci își urmează pe căi absolut normale și logice, opera în ținuturile din Macedonia, unde elementul român exercită vr'o influență.

Ziarul arată mai departe, că cei 180.000 de Români din vilaetul Iannina întrețin cele mai bune raporturi cu cei 135.000 Albanezi de acolo și că propaganda română n'are la ce îngrijii autoritățile otomane, căci ea nu constă de cât în înființarea de școli.

Acum România va cere instituirea unui *Metropolit român la Iannina*, căci acesta este scopul

lănea cu dinșil, apoi numai decât îi prefăcea în ostire și le dădea puști de soc și sulite de trestii și îi împărția în două tabere vrăjmașe, luându-se la luptă voinicească și el tot-deauna biruia, prefăcându-se după aceea că pedepsește amar pe dușmanii. Se zice că, la nașterea lui, ursitorii l'au urșit că mare și puternic va ajunge pe lumea asta, și el de ce vremea trecea, de ce prindea mai multă înțelepciune, iar viața copilăriei mai mult prin pădurile și văile țării o petrecuse venind fiare sălbatice. Să spună că odată se găsea el în pădure și nu știu cum se întâmplase că n'avea asupra lui nici o altă armă decât o ghioagă de lemn. Și cum mergea puil de viteaz prin pădure, dobind și pocnind din frunze, pe când gândurile lui sbureau la fapte mărețe ce, socotea să le îndeplinească odată, când îi va fi sorocit să se sue pe tronul amăritei lui țări, numai iacă la o răspintie îl întâmpină o dihanie de urs, cât toate zilele de mare. În loc să se sperie, puil de viteaz, care n'avea nici săi-spre-zece ani, unde mi-l înșfăcă ursul și ha! la trintă cu dihania asta fioroasă.

Mormăia și mugea ursul, de se înfiora corul, și văile. Vezi că voinicul nostru îl strîngea în chingi, de-l plesneau ochii și unde voinicul îl vîrî odată, brațele lui vinjoase, în gîtul dihaniei infuriate și cât ai bate din palme zăcea fiara pe picioarele lui, sbătîndu-se de moarte, cu botul și falcile desbîrnate până în ceafă. Iar așa ispravă minunată dacă a săvîrșit, Ștefănică (așa numiau desmerdîndu-l copilăndrii de vîrsta lui, care-l iubeau ca pe un frate și-l cinsteau ca pe un stăpîn) asvirli ghioaga la spinare și prinse a

esențial ce-l urmărește. Suntem convinși, încheie ziarul belgian, că România va isbuti și în această privință.

— **Proces.** Foaia slovacă „Pokrok“ din Szakolcza a scris un articol împotriva faptului că în școlile de stat d'acolo copiii slovaci li se propune religia în limba maghiară ear nu în cea slovacă, după-cum s'ar cuveni.

În articol procurorul de stat a găsit agitație împotriva nației ungurești și a pornit astfel proces. Invinuit este doctorul d'acolo, Blató Pál, mare naționalist slovac.

— **Programul de acțiune al guvernului.** În ședința de Luni a dietei ungare, — după-ce au vorbit contra proiectului de indemnitate Csernoch, Holló și Bedőházy — a luat cuvîntul ministrul președinte Tisza, prezentînd programul de acțiune.

După votarea contingentului recruților, să se desbată budgetul pe 1903, convențiunea comercială cu Italia și provisorul ungaro-croat. Ar urma apoi, ca miniștrii să răspundă la interpelațiunile și petițiunile.

De sărbătorile Paștilor s'ar da o vacanță de două săptămîni, după care s'ar desbata proiectul pentru investițiunile, sistemisarea salariilor funcționarilor comitatensi, proiectul privitor la matricule, procedura penală civilă și, în fine, budgetul pe 1904.

— **Noul nunțiu papal la Viena.** Monsignore Pignatelli di Belmonte Granito, cum se vestește din Roma, va sosi la 20 Martie nou la Viena pentru a-și ocupa noul său oficiu.

— **Cere despăgubiri.** În seara de 14 Martie se știe, „patrioții“ din Arad au spart ferestrele la toate casele cari nu erau iluminate în cinstea ajunului zilei mari. Între cei cari n'au iluminat, se înțelege că au fost și Unguri. Astfel între alții Dr. Avarffy Imre din strada Capelei (lângă secretarul V. Goldis, la casa căruia d'asemeni au fost sparte ferestrele).

Di doctor s'a gândit una și bună: a dat în judecată poliția care n'a grigrit de rînduială, cerind 25 fl. pentru fiecare ferastră.

Dar și poliția isteată: a zis că pentru serbarea acelei seri aranjarea și ordinea era lăsată în grija lui Kovács Vincze, profesor. El e de vină deci la toate.

Di Avarffy a dat acum în judecată pe Kovács Vincze.

Vai de capu dlui profesor dacă îl vor da în judecată toți păgubașii...

Asta ar fi singurul mijloc să nu mai fie vecinul aranjator al tuturor serbărilor patriotice...

— **Regele Oscar în Pola.** Din Pola se anunță, că conform știrilor aci răspândite, regele din Svedia, Oscar va visita portul militar dela Pola. În legătura asta ar sta împregiurarea, că admiralul și comandantul fortului baronul *Minuttilo* a fost chemat la Viena, pentru a confera cu el regele asupra recepțiunei regelui Oscar.

— **Patriotism cu spargere.** Ziarele din Budapesta sunt pline cu amănunte despre tulburările petrecute în Budapesta în ziua de 15 Martie, când Ungurii au prăznuit aducerea aminte a proclamării libertății (la 1848)... S'a întemplat anume, că după-ce în fața statuei lui Petőfy s'a făcut paradă mare, o parte din mulțime, mergînd pe cele mai frumoase uliți, a spart nu numai ferestre și vitrine la prăvălii, dar chiar au jefuit prăvălii. Au suferit pagubele îndeosebi câți-va bancheri, din vitrinele căroro vagabonzii au dus farfurii cu bani, strigînd în gură mare: „Ăstia ne trebuie nouă, nu libertate“.

Foile se plîng de rușinea că în Budapesta nu se poate aranja nici o serbare pe urma căreia să nu se întemple scandale și tulburări.

— **Demonstrație contra lui Kubelik.** Se scrie din Linz, că marele concert plănuir de *Kubelik* s'a sfîrșit cu scandal enorm. Deja cu mult timp înainte începerii concertului o mulțime de mai multe mii de oameni între cari foarte mulți studenți universitari a ocupat piața dinaintea casei comercianților, într'acare sale festive ar fi trebuit să se țină concert, și huiduiiau cu strigăte viforoase de: „Pfui!“ Mulțimea a atacat trăsura, în care a sosit contele *Wichenburg*, vice-președintele guvernatorului, și poliția numai cu greu a putut apăra pe contele față de mulțime. Când în sală a început concertul, demonstrații au început să facă o așa mare gălăgie, încât înăuntru nu s'auzea nimic. Mulțimea a luat atitudine dușmănoasă și contra mai multor oficeri; apoi au făcut un atac contra poliștilor, cari neputînd rezista mulțimei au fost nevoiți să cedeze piața lor. La aceasta demonstrații au pătruns în sala de concert; Kubelik la început s'a prefăcut, că nici nu observă demonstrația și și-a continuat concertul, demonstrații însă au aruncat cu pietrii și au spart toate ferestrele și oglinzele și pe lângă aceasta au produs o așa larmă, încât nu se mai auzia de loc tonul vioarei. În gălăgia cea mare d'odată a pășit înainte aranjatorul concertului și a declarat, că din cauza demonstrației

merge înainte ca și cum nimic nu i s'ar fi întemplat.

Și nu numai voinic era acest fecior al lui Bogdan-Vodă ci încă era frumos de înmărmurea lumea privind în ochii lui albaștri ca floarea de cicoare la pletele lui cirionțate și aurii ca mătasea popușoilor ce dau în copt, la mustața lui abea mijind pe niște buze rumene ca cireaș, la întreaga lui făptură ce părea a fi a unui făt-frumos din povești. Și de-a crescut și s'a făcut bărbat, pe lângă vitejia și mîndrețea făpturei lui i s'a mai adăogat și acea sfîntă cucernicie, care l-a făcut să vadă în totul și în toate puterea lui Dumnezeu, căci el rășboi nu începea și nici un lucru, până să nu ridice rugăminți către cel de sus, făgăduind să zidească monastire, îndată ce va izbuti, și de aceea cu bine sfîrșia el cu toate pentru că le începea cu ajutorul lui Dumnezeu.

Iar dacă trecea vremea, el tot mai voinic și mai mîndru se făcea, și măcar că rămăsese mic de stat, dar așa inimă vitează ce avea și atîta putere în brațele lui de fier, că se încumeta cu 30 oameni să se lupte odată și tot el învingător se alegea, așa că acum, lesne se înțelege, cum acest puil de viteaz, ajungînd stăpînitor peste țara Moldovei, a făcut atîtea fapte minunate, a biruit atîția dușmani, a zidit atîtea sfînte monastiri, a dăruit tuturor liniște, avuție, și dreptate, căci de la inimă mari și viteze și cugete mărețe și fapte minunate pornesc. De aceea măcar că s'a stins lumina vieții, ea s'a aprins din nou în sufletele noastre, cu mai multă tărie, unde va trăi în veci de veci, atîta cât suflare românească s'a mai afla prin ținuturile acestea.

Dar ori cât așî sili mai iute să ujur la povestea vitejiilor și faptelor lui, care seamăn pe lume nu au, tot caută să adaog că el n'ar fi isprăvit în de bine toate mărețele lui fapte și măcar că era prea meșter în rășboia, tot n'ar fi biruit pretutindenii, dacă n'ar fi avut așa nestrămîtată credință în puterea celui de sus, că el de și odihna nu cunoștea, căci ca gîndul pretutindenea era și la viața lui nu cruța, iar moartea o înfrunta cu bărbăție, numai să, fi știut că e pentru binele țării, tot pe Dumnezeu nu-l uita. La din-sul se închina când pleca să sfîrșim dușmanul și după biruință, nu pe sine se credea vrednic de laudă, ci pe Dumnezeu, căci știea că acolo e putere și voință, și pentru asta după fiecare luptă, în semn de mulțumire și laudă lui Dumnezeu, ridică îndată monastire, așa că în lungul șir al fericitei lui domnii a ridicat 44 de biserici și pe toate le-a împodobit și le-a înzestrat. Tot din bătrîni se zice că acest viteaz vovod ar fi fost iute de fire și lesne vărsător de sînge. Apoi aci să băgăm de seamă că un suflet mare, viteaz și drept ca al lui, uriciunea sufletelor altora nu o putea suferi, mai ales când socotea el că fălăria, lăcomia, vicleșugu și strîmbătatea acelor păcătoși, asupra țării se resfrîngea și de aceea nu se sfia să verse sînge, când știa că singele acela va ridica o rană a țării.

De îndată ce se potolea hordiile dușmane și pacea se împrăstia iar pretutindenii, numai ce se întorcea Vodă să se odihnească la curțile lui din Cotnari, ori la cele din Ștefănești, ori în casele de pe dealul Rediului, din ținutul Vasluiului, ori la cele din Huși, pe care mult le iubea, căci în apropiere era dealul „Cotoiului“ mult mai

Kubelik nu mai poate concerta și astfel concertul s'a sfârșit. După această declarație Kubelik a voit să părăsească sala, dar mulțimea l-a stat în cale apostrofându-l cu epresii insultătoare. Primarul *Eder* la aceasta a intervenit rugând pe demonstranți, să plece în pace d'acolo. Kubelik s'a îndepărtat pe o ușă laterală și astfel a ajuns la locuință. Demonstranții au mers după el și au aranjat înaintea hotelului, unde era locuința lui Kubelik, un scandal mare, insultând într-una pe artist.

— **O împărăteasă muncind.** De când a început războiul cu Japonezi, și mai ales de când Rușilor le merge rău, și le merge rău din ziua întâi, împărăteasa Rusiei a schimbat strălucitul palat de iarnă dela Petersburg în adevărat atelier, unde lucrează ziua întreagă. S'nume pregătește scame și fâșii de pânză pentru soldații răniți în război, împachetează doctorii, beuturi și de ale mâncării pe seama soldaților plecați contra Japonezilor. În sala mare de bal și alte recepțiuni din palatul de iarnă sunt așezate mulțime de mese la care, sub grija împărătesei, stau doamne și domnișoare din înalta societate rusească, lucrând ziua întreagă. Tot astfel și în alte camere sunt așezate mese de lucru și ori-ce femele rusă are dreptul să intre în palat și să se înștiințeze că vrea să lucreze. Împărăteasa le primește pe toate, ca pe niște surori și lucrează toate cu spor și drag ca și astfel să ușureze soarta celor duși în război din care mulți nu se vor mai întoarce de loc, iar alții se vor întoarce ologiți.

— **Doamna Loubet la papa.** *Voce della Verità*, care este organul Vaticanului, comunică știrea după *Gil Blas*, că doamna Loubet va cerceta pe sântul părinte cu ocazia vizitei la regele Italiei. Ziarele oficiale ale guvernului însă nu fac nici o amintire de această pretinsă vizită a soției președintelui francez.

— **Destul cu Jidovii!** Asta o zicem nu noi, ci agrarii dela „*Hazánk*“. În numărul dela 17 c. numitul ziar după-ace arată anume cât pământ maghiar a ajuns în proprietate *ovreiască*, sfârșește:

„Cine vrea să îmbie Jidovinei dela noi toate bunătățile, dimpreună cu datoriile ce pot avea proprietarii, acela cu toată îngri-

inalt cum este astăzi și el de acolo privea în depărtări nesfârșite, ca să vadă de năvălese ori nu dușmanii.

Și nu erau curțile lui Vodă numai așa pospălă; ci cum era neîntrecut la toate, așa, să zice, că era neîntrecut și în aceste, căci așa gospodări bogate, mândre și temeinice nu s'au mai pomenit; iar podgoriile lui din Cotnari și Ștefănești, prășile, livezile cu pometuri, vitole lui, erau vestite până prin Grecia și Vodă stranie mai dorea și dădea indemn și gospodariilor întru acestea, căci visul lui Vodă altu nu era de cât să scape țara de dușmani, s'o întindă până la vechile ei hotare, însemnate de Traian, și apoi, aceste neatrinite pământuri, să le lase după moartea lui, în stăpânirea unui popor viteaz, cunoscut și avut.

Oare cine ar spune că acest viteaz nu și-a iubit țara, când vedem că el din pruncie a codat-o și i-a plăcu să o cunoască de a fir a păr; iar dacă ajunsese domn, el pretutindeni curți și gospodării întemeie, ca tutora spre pildă să le fie, cum și-a iubit el moșia?

Și pentru-că ori cât vrei povesti eu, tot mai bine îl vor putea slăvi și prea mari faptele și vitejiile lui însăși, drept aceea să prind a înșira, pe firul poveștii mele, toate acele mărețe fapte, după ce mai întâi om vedea cum s'a ales el domn și cum se afla țara și poporul nostru pe acea vreme.

(Albina).

Laurenția Gribincia.

jorarea și cu toată puterea trebuie să protesteze împotriva năvălirii Jidovilor în țara noastră.

— **Adunarea generală a Reuniunii de lectură a industrișilor români din Reșița.** După-ace a trecut adunarea generală și au predat biroul în ordinea cea mai bună socotile de pe anul 1903, a urmat constituirea. S'au ales dl. Antoniu Arjoca de președinte, Ioan Cozan al 2-lea președinte, de notari Iosif Velcean învățător confes. și Ion Andrețoi, de casar George Pocrean, de archivar, Ion Jian și Chirali, în comitet: Herban Ignăț, Vasile Cojocar, Petru Stoicovici, Nicolae Savescu, Ioan Lupu, Nicolae Marasescu. Suplenți: Vasile Birnau, Ilie Moise, Samen Cioran. Revizori de socoată: Seimen Birnau, Strain Adam, Mihael Moise. De autenticarea protocolului adunării generale, Crasovan Georg, Iosif Barbu.

— **Sinod parochial în Oravița-mont.** La 29 Februarie (13 Martie) c. s'a ținut în Oravița mont, sinodul parochial, în care comitetul parochiei și-a făcut seama despre activitatea sa laudabilă.

Deamă de remarcat este propaganda morală, ce s'a făcut în acest sinod pentru dezvoltarea școlii confesionale, care în al doilea an, de când este înființată, în urma statificării școlilor primare rom. din localitate, spre înveselirea Românilor de bine, a făcut progrese frumoase.

— **Un Român slab.** Ni-se scrie: Ioan Hanea, casar din nefericire, al școlii noastre rom. gr.-cat. din Seica-Mare, e nevrednic și de a se mai numi Român. Bucurându-se de oarecare trecere în comuna noastră, bieții oameni încântați de el că: n'au la ce să mai plătească cuvenita taxă pentru salariul învățătorului nostru românesc, căci nimenea după lege nu are deplină putere de a-i sili la această plată, de cât numai dacă el (poporul Român) se vor învoi de bună voie la aceasta, astfel nimenea nimic nu le poate face. Și apoi adăugând: eată ce școală măreată, și frumoasă ne-a făcut statul maghiar în comună, dați copii acolo, căci acolo nu vi-se cere nici o plată, și apoi acolo vor învăța mai bine, de unde pot eși mult mai fericiți ca din școlile române, căci astăzi, și ori cât va fi țara asta, unguirii vor fi mai mari, și numai știind bine uugurește, vom putea și noi ajunge ceva, altfel nimic va fi de noi. Și spre a întări aceste spuse de mine, vă dau mai înjos însuși cuvintele cu cari s'a exprimat acest Hanea Janos, chiar în fața învățătorului nostru I. Vintilă, cuvinte despre cari ni-s'a plâns acest brav învățător în fața mea, cât și a învățătorului D. Vișa, și a fruntașilor Ilie Anghită, Ilie Blotor și alții, cum că la o observațiune a D-sale către negatul de Hanea, acesta din urmă i-a răspuns: cui nu-i place, n'are de cât să se ducă la școala noastră din comună a Statului, căci apoi acolo de sigur că va fi și mai bine.

Însumi eu On. Redacțiune, la observațiunea ce i-am făcut, că D-sa prea își bate joc de școala noastră, nevoind a cumpăra nici o botă (domniță) și un pahar în școală cu cari copii să poată bea apă, d-sa mi-a răspuns cu prostestile cuvinte: cum-că și el încă a învățat la școli și chiar și prin școli mari, dar nu a văzut nici odată să bea copiii apă la școală!!!... Astfel că acest dușman al însași națiunii lui a adus să se vadă cum bieții noștri copii sunt siliți a se băga mai întâi cu picioarele printr'un noroi mare, până ce ajung la o fântână care se află în apropierea școlii, și de unde apoi sunt siliți a bea dintr'un loc cu vitele. Din această cauză mulți copii s'au îmbolnavit. Aceasta se petrece în tot timpul iernii, și se petrece și acum.

Acest Hanea a adus lucrurile până înrătăcit, cu cuvintele lui înșelătoare, a făcut pe poporeni noștri, după-cum v'am descris mai sus, că până în timpul de față să nu se plătească nimic din cuvenita taxă pentru învățător pe anul curent, începând dela Oct. anul trecut. *Făcând astfel tot ceea-ce poate că numai doar, doar, lucrurile vor deveni până într'atât în cât școala noastră română va trebui închisă.* Însă bravul învățător I. Vintilă zice și acum, că e gata să sufere, și să îndure ori și ce, când e vorba pentru națiune, și că totuși nu se va lăsa să fie după gustul negatului, Hanea Janos, care vrea să ne vândă școala Maghiarilor, făcându-le astfel pe placul lor, și cari apoi în schimb după proasta lui nădejde, la viitoarele

alegeri comunale, vezi Doamne! Il vor avea în ochi candidându-l de jude comunal. Dar se înșală amar. *Seica-Mare*, Februarie 1904. Cu toată stima: *Zacharia Dobrotă*.

— **Ticăloșie grecească.** „Românul dela Pind“ primește următoarea știre dela corespondentul său special din Bitolia (Macedonia):

Astăzi s'a petrecut un fapt, care a revoltat și cele mai liniștite conștiințe. Diaconul Metropolitului, însoțit de cavasul acestuia, s'au dus la locuința părintelui care lipsea de acasă. După-ace au intrat în casă, sub pretext că vreau să-l comunice o nouă citație a Patriarhului, ei au tăbărit asupra preotului nostru, voind să-l aresteze și să-l ducă la Metropoli.

Părintele Teodor, însă, a isbutit să se smulgă din brațele lor și să alerge la poliție. Imediat polițiștii și un detașament de soldați au încunjurat casa, voind să prindă pe agresori. Dar aceștia eșterseră înainte. Urmarea imediat a acestui lucru a fost, că preoteasa, care e în poziție interesantă, din cauză că s'a speriat, acum e greu bolnavă și nici nu se știe, dacă scapă cu zile.

Acest atac infan a indignat lumea întreagă care nu poate să-l înfieri în de-ajuns.

— **Epistola papei către monarhul nostru.** În cercurile aproape de nunțiată din Viena se vorbește, că epistola dată regelui de către actualul conducător al nunțiaturii *Nicotera*, este răspuns la epistola regelui nostru către papa. Între rege și sântul părinte există o corespondință foarte complexantă, începută de papa Piu în Septemvrie anul trecut. În prima sa epistola pontificele recomandă așa zicând regelui și îl roagă a purta grija de interesele bisericii din Austria.

— **Fochistul celui dintâi locomotiv.** Zilele trecute a murit în Londra *T. Marshall*, fochistul primului locomotiv, construit de *Stephenson*. Marshall a supraviețuit pe inventator cu 55 ani, care a murit la 12 August 1848. Primul locomotiv lămanat însuși *Stephenson*, și anume între stațiunea *Stockton* și *Derlington* la 27 Septembrie 1825. Acest locomotiv prima dată n'a făcut de cât 10 mile pe oră, dar *Stephenson* l'a perfecționat într'atât, că deja în anul acela a putut face cale de 30 mile pe oră.

— **Contesa Montignoso.** Fosta moștenitoare de tron, *Luisa*, sau cu numele ei de acum contesa Montignoso, se va muta cu fetița ei la 1 Maiu de pe *insula Wight* la *Lindau*, lângă lacul *Boden*, unde va avea locuința în castelul marelui duce de Toscana. Probabil aci se va întâlni cu copiii ei, pe cari îi iubeste atât de mult. Regele *George*, mișcat de rugămintele contesei (fosta sa noră) nu se mai împotrivesc acestei întâlniri dintre mamă și copii. Mutarea contesei la *Lindau* de alt cum se face cu știrea și învoirea regelui și a moștenitorului de tron.

— **„Oraviciiana“**, fulnicul institutului de băni din Oravița, și-a ținut sub președințiu domnului *Ilie Trăilă Joi*, la 10 Martie c. a 11-a adunare generală, la care au participat 83 acționari, reprezentând 1093 voturi.

Progresul acestui institut solid îl demonstrează îndeajuns bilanțul: Capital acționar: cor. 550.000, depuneri: cor. 1.533.136, fond de rezervă: cor. 213.388, întreg patrimoniul de casă: 11.031.550'98. Profit net: Cor. 65.794'89.

Aceste cifre servesc de cel mai veridic bil atestat pentru cărmaciul și toți Români din jurul Oravicianei. Vivat!

— **Moartea ziaristului.** Ca soldatul pe câmpul de luptă așa poate cădea și ziaristul în împlinirea chemării sale. O astfel de moarte glorioasă l-a ajuns precum se telegrafează de la Paris pe Dr. Genthe raportorul ziarului „*Kölnische Zeitung*“ pe care ziarul său l-a trimis în Maroc cu misiunea să informeze foaia despre războiul berberilor. Dr. Genthe și-a împlinit chemarea într'un chip extrem de temerar, căci a pățit-o, căci împotriva sfaturilor guvernului marocan cercetând pe berberi, cu ocazia unei excursii a fost asasinat ziarul din *Köln* a îndurat prin moartea lui Genthe o pierdere simțită, pentru că el a fost un excelent reporter de război, în care calitate a luat parte în expediția în contra Chinei.

— **Necrolog.** Cu inima zdrobită de jale vestim tuturor rudeniilor și prietinelor, că mult iubita noastră fiică, soră și nepoată *Victoria Goga*, după îndelungate și grele suferințe s'a mutat la cele vecinice, în al 20-lea an al etății.

Rămășițele pământești ale scumpei noastre repausate se vor așeza spre vecinica odihnă Vineri, în 5/18 Martie a. c., la 2 ore d. a. în cimiterul bisericii gr.-or. din Rășinar.

Dumnezeu să odihnească cu dreptii sufletul ei nevinovat! Rășinar, la 3 16 Martie 1904. Iosif Goga, Aurelia Goga, ca părinți; Octavian, Claudia, Eugen, ca frați; Natanail Goga, Văduva Maria Bratu, ca bunică.

— **Coruri bărbătești, cvarteturi de Trifon Lugoianu:**

1. *Calea mândrei și Dorul*, 1 — cor.

2. *Învierea* (poesia de Eminescu) — 2 cor.

De vânzare la librăria Petru Simtion în Arad și la autor (profesor seminarial).

— **Se caută pentru una dintre cele mai mari și renumite bănci de asigurare domni inteligenți, cari până acum nu s'au ocupat cu asigurări, — în loc și în provincă, cu plată fixă și mare venit lateral. Ofertele sunt a se trimite sub »Fixum« la administrația foii »Tribuna.«**

— **Sămânțe bune.** Cine își iubeste grădina și vrea să se bucure de cele mai frumoase flori și legume, să-și cumpere semințe de la furnisorul curței regale *Edmund Mauthner* în Budapesta. Str. Rottenbiller Nr. 33, care trimite gratuit la dorința ori-cui catalogul ilustrat pe 226 de pagini, și care indică prețurile. Acesta conține pe lângă semințele cele mai excelente, o mulțime de flori și legume interesante și surprinzătoare, cu stil perfect maghiar și român se primește numai decât în cancelaria avocatului

— **Durere de stomac.** *Sgârșiri de stomac, catar greu de stomac, la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de ape, tit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth.*

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. — —

În contra tusei, catarului (troahnă) răgușelii, flegmei și iritațiunii gâtului este de un efect eminent, pastilele de pept »Senna.« Preț 1 cor. Se pot căpăta în farmacia la »Maria Fecioară« a farmacistului Kossuth Pál, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

Scrisoare din America.

— Dela un cititor al nostru. —
(Urmare și fine).

Imi însemn că vas mare ca acela (avea 9—10 pânze) s'ar fi putut distinge bine chiar și la 400 paș dar undele spumoase ale mării formau muniți așa de înalți că nu o puteai vedea mai mult de cât pentru un moment ear în celalalt moment și se părea că întreg vasul e în afunzișul mării. Am stat și am ținut în vedere primul vas ce l'am văzut pe marea întinsă, până nu le-am mai putut vedea.

Vaporul nostru era „Graf Waldersee“ și avea a 3-lea vapor din toată lumea privitor la capacitate și nu la mărime. Înălțimea e cam așa ca Catedrala din Arad cu coperiș cu tot; și cu toate că e așa de înalt, balaurul era așa de des mare, în cât lovit în front de un val gigantic, mi se ridica sus de credeală că ajunge până la înălțimea, și apoi cu o cădere repede ca fulgerul, cădea în adâncime, de puteai ajunge apa cu mâna în casurile aceste, de obicei, pasagerii stău prin unghiurile cabinelor povestind despre pericolele ce le-a citit sau auzit din veste; căi-va ne-am luat un loc de scut pe bord și de acolo priveam la dealurile verzi de apă ce acum se ridicau cât cele de prin Siria, Măde-

rat, Pauliș, Gyrok, și adese-ori chiar și mai sus. Vasul nostru se legăna tocmai ca o frunză mititică pe valurile mării, și noi abia stăteam pe picioare chiar propându-ne de ceva țepăn.

Vântul se întărea tot mai bine așa că în urmă, se aruncau valurile pe bordul vaporului așa de puternic, încât era destul de tare ca se trântescă pe om. Amenințați de astea, am venit și noi jos, când cojo ce să vedem aproape toți pasagerii erau lungiți de-a lungul podelelor unii cu gurile ringite repetau oac-oac! și vomau tot ce aveau în stomac, ear eații ne-mai având ce voma gemeau de te uimea ascultând la ei își venea să crezi, că sunt pe patul de moarte.

Morbul de mare m'au ținut zcând în pat 2 zile iar a 3-a zi m'am făcut mai bine dar 3 zile și jumătate n'am mâncat nici n'am bătut nimic. Venise și timpul prinzului, trase clopotul, semn ca să alege ordinarii după mâncare dar nu prea avea nimeni pofta de ea. Într'un tarziu niște Slovaci se gândiră că ar fi bine să pună ceva în stomacul lor gol, și se puseră roată, fiște care cu zupa pe genunchi și sorbeau cu poftă, unul dintre ei însă voind să arunce ceva pe fereastră, deschise geamul și și aruncă ceva, dar retrăgându-se dela fereastră, și punându-se ear roată, și-au uitat că a lăsat geamul dela fereastră neșurupuit, ci numai închis, se puse și el la mâncare, abia mâncară cât-va, și un val puternic s'au aruncat pe părțile vaporului, ear fereastra nefiind încuiată, s'au deschis, și au lăsat să intre cam 150 litre de apă într'un singur moment și care au căzut tocmai între ei, udându-i până la piele, ca și spăriați de foc săriră în picioare lăsând farfuriile să cază în toate părțile spărgându-se în bucăți, ear ei nu șiau ce s'a întâmplat cu ei și fugiau ca niște nebuni scuturind apa de pe grumaz. Din întâmplare unul care a fost în apropiere și au văzut ce era, s'a aruncat la fereastră și cu o trântitură a închis-o iar alul a fugit după cheie, și au pus șurupurile pe ea. Asta scenă au fost singură, în felul ei, și foarte ciudată. După vre-o 4 zile vânturile au început a bate tot mai lin, până când s'au făcut liniște și timp foarte frumos ear eu earăși am eșit afară și toată ziua ceteam ear dimineața mă uitam la soare.

Într'o bună ziulică ne pomenim cu vapoare mari și mai mici tăind valurile în două și făcându-și cale către diferite părți ale lumii ear nu mult după aceea apărură și farurile portului și apoi sute de vase mari și mici între cari erau vapoare, bărci, vase pescărești, și luntrițe mici plutind încoace și în colo prin portul New-Yorkului. Era seara cam pela orele 5 când am debarcat, și văzându-mă din nou pe uscat, deși m'era pământ cunoscut, simțiam o datorie a-l săruta, drept mulțumită că m'a primit, și nu mai sunt amenințat de potop. Const

Petrecheri.

Tinerimea adultă a comunei bisericesti gr. or. din Beliu și jur a arangiat o reprezentațiune teatrală „Vecinătatea Periculoasă“ comedie într'un act de Trocar, împreună cu joc, eară în pauză „Călușerul și Bătuta“ la 7 Februarie a. c. st. n. a căruși venit au fost destinat, pentru vâpsirea turnului bisericii gr. or. din loc.

Domnii diletanți fără escepțiune și-au predat rolurile foarte bine și anume: Petecescu croitor, Ioan Gligor junior, Săftica epitropisita lui: D-șoa Sidonia Toldean, Zamfira modistă: D-șoara Cristina Papp, Golean tinăr neguțător bogat: Nicolau Gligor, Ionița servitorul lui Ioan Cărăbușiu, cari și pe aceasta cale primească dela noi, atât sus numiții Domnii diletanți, cât și On. comitet arangiator mulțamiile noastre, pentru-că nu au cruțat nici o osteneală. Dumnezeu le ajute, că și cu alta ocaziune, tot aceeaș dragoste și iubire, se manifesteze față de cause noastre bisericesti.

Durere însă, că din cauza timpului nefavorabil, reușita petrecerii noastre în privința materială n'au fost pe deplin satisfăcătoare, și astfel nu se poate atribui nici o vină inteligenței noastre din jur, pentru neparticipare.

Mulțumită li-se exprimă însă acelor Domnii, cari au binevoit a contribui cu taxe de suprasolviri și anume:

Societatea de lectură a civilor din Beliu 10 cor., Dr. Andreiu Ilie avocat în Tinea 5 cor.,

Alexandru Hanák notar 4 cor. 40 fil., Herman Salamon neguțător 4 cor., D-na vâd: Nemet Ist-vâné 2 cor. Ilie Frențiu notar pens. 1 cor. 20 fil., Nicolau Hada 1 cor., Vasiliu Albiciu 80 fil., Onușiu Sirb 80 fil., Ioan Tolna. Paul Gavrillete, Ioan Giulani, Corneliu Musca, Georgiu Molnariu, Alesandru Popa, Ladislau Griffaton, și Andreiu Stân câte 40 fil., Simion Albu 60 fil., Nicolau Lup, Kapdebo Imre și Georgiu Mocuța câte 20 fil. s'au încasat cu totul 125 cor. 70 fil. spesat 113 cor. 50 fil. au rămas 11 cor. 20 fil.

Care sumă s'au și administrat subscrisului. pentru scopul destinat.

Onuș Sirb,
epitropul bisericii.

POȘTA REDACȚIUNEI.

Ab. 4133 Rudaria Am citit ce ne scrii despre juratul Iacob Șuța. Ne pare rău că ai face astfel de supărări. Ar trebui să fie mai cu cinste pentru lucrurile altuia ear nu să faci batjocură.

D. Popescu, Bananiș. Il putem primi numai dacă ar avea întreținere de acasă.

Un alegător. T. Am primit cele ce ne scrii despre notarul Nestor Trandafir. Nu putem însă publica de oare-ce nu vrem să stăm de vorbă cu aceea fițuică netrebnică din Timișoara.

Vasile Filimonescu, C. S. Am făcut arătare la direcția poștală.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Ion Șandru, Mehadica. La noi nu se află. Pavel Braia, Vranjuc. Ești în regulă pe 1904.

Iosif Popovici, Globucraiova. Am primit 4 — Cor. ca abonament pe 1904 dela D-V.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte Budapesta.

Mărfuri:

Cursul din 16 Martie 1904

per 50 chile		
1904 grâu de Aprilie	— — — —	8.26—8.27
„ sâcară	„ — — — —	6.56—6.57
„ ovės	„ — — — —	5.52—5.53
„ porumb de Maiu	„ — — — —	5.72—5.73
„ grâu nou de toamnă	„ — — — —	8.16—8.17

Cursul pieței din Timișoara

— 16 Martie —

Grâu: 75 chlgr. prețul per mm.	—	7.60—7.70
„ 76 „ „ „ „	—	7.70—7.80
„ 77 „ „ „ „	—	7.90—8 —
Sâcară — — — — —	—	5.75—5.80
Orz — — — — —	—	5.20—5.25
Ovės — — — — —	—	4.80—4.90
Ovės ciuruit — — — — —	—	4.95—5 —
Porumb nou — — — — —	—	5.15—5.20

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Czettel Fülöp

lemnării pentru edificii, parchet

și

magasinul de fabrică

pentru

revisite de măsur

ARAD, Strada Hunyady Nr. 2.

recomandă materialul în bransa aceastai calitate cea mai bună și pe lângă prețur, de concurență.

Cu distinsă stimă:

Wallfisch Károly,

118 10—15 cond. firmei Czettel Fülöp.

Editor și redactor responsabil: Ioan Russu-Șiriana.

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.
A BĂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele: *Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal* și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, reevizite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovăs, viș (vinea), plante industriale: cânepă, in, hamei, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuare mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

493 -161

A asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Asigurați contra grindinei: cucuruzul, grâu, secară, ovăsul și toate plantele economice!

Asigurați contra focului: case, bucate, mobile, vestiment, mărfuri!

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5³/₄%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără garanți.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

69 5—

„Pecunia“

întreprindere de credit, Sibiu (Nagyszeben).

Str. Poplăci Nr. 27.

ANTON DUMA

ciasornicar și giuvaergiu.

Oravița.

Cel mai ieftin magazin de oroloage

și giuvaerice de aur și argint.

Atelier pentru reparaturi de ceasuri și tot felul de obiecte

ce se țin de bransa mea, cu garanță de 5 ani.

Oroloage de aur, argint și nickel, fașonul cel mai nou.

Catene pentru dame și domni, inele broșuri și brățete.

Stau la dispoziția publicului din Oravița și jur cu specificația spuselor pentru montări și ori-ce reparări de ciasornice la turnuri.

Comandele din provincă se efectuează prompt și cu prețuri foarte ieftine.

128 2—3

Stofe proaspete în deposit

Alegere mare în stofe engleze și franceze

Spre binevoitoarea atențiune!

Subscrișul îmi permite a anunța cu simă P. T. Public din Oravița și jur, că am deschis de mai mulți ani în casa mea proprie vis-à-vis de casa lui Medii un

Atelier pentru haine bărbătești.

Basat pe cunoștințele mele în croit și executare fina ce le-am câștigat în decurs de mai mulți ani în primele ateliere din capitală, pot servi pe On. mușterii cari mă vor onora cu comande cu croiul cel mai nou englez și francez

Rog în special cu umilinta inteligenta română — și eu consider la faptul că sunt român — să binevoiască a mă onora cu comanda D-lor.

Pentru serviciu prompt și efectuire solida garantează.

Cu toată stima: **P. COLARIU**

croitorie engleză și franceză.

ORAVIȚA, în casa proprie, strada principală.

Alegere mare în stofe engleze și franceze

162 3—5

Stofe proaspete în deposit

Cel mai eficient isvor de cumpărare în una din cele mai mari prăvălii de

Oroloage și giuvaerice

din Arad.

Pentru prețuri ne mai pomenite se pot căpăta la

Deutsch Izidor,

ciasornicar și juvaergiu

Arad, strada Templului.

(Palatul minorităților).

Oroloage de aur p. bărbai dela 18 fl. în sus

„ „ „ dame „ 12 „ „ „

„ argint „ bărbai „ 5 „ „ „

„ „ „ dame „ 6 „ „ „

„ oțel și nickel „ 2 „ „ „

Wecker „ 1.50 „ „ „

Oroloage cu pendulă în rate pe lângă

1005 182— aceleași prețuri.

Primește și schimb obiecte de lux, cumpără pe lângă prețul cel mai înalt posibil, aur și argint călcat.

— Telefon n-rul 438. —

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior. 1045 91—

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comandele din loc și provincă se efectuează prompt și punctal. — Lucru bun și solid. Prețuri moderate. Serviciu punctal.